

традицій, обрядів й звичаїв лемків та Арт-центру «Мистецька Академія», популяризуючи творчі доробки обдарованої молоді; організовувати виставки студентських дипломних робіт з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва у літературно-мистецькій вітальні бібліотеки; організовувати зустрічі з учнями дитячої художньої школи з метою популяризації нових видань відділу, проведення майстер-класів мистецької тематики; інтенсивніше залучати до заходів відділу студентську молодь та людей похилого віку.

Як показало опитування, респонденти цікавляться літературою з питань мистецтва, тому завданням бібліотеки є сприяти більш повному забезпеченню читацьких запитів виданнями з мистецької тематики. Важливими для подальшої діяльності ОУНБ ім. І. Франка виявилися побажання та пропозиції учасників анкетування, зокрема, збільшити обсяг видань вітчизняних і зарубіжних мистецтвознавців, видань з репродукціями картин художників; розширення кола абонентів індивідуальної інформації серед користувачів відділу; розглянути питання організації надсилання SMS-повідомлень абонентам індивідуальної інформації; залучення користувачів до проведення культурно-мистецьких заходів.

Висловлені думки та пропозиції реципієнтів були враховані при плануванні роботи на перспективу. Результатом дослідження став перший крок для ширшого задоволення інформаційних потреб користувачів книгозбірні – створення на початку 2015 року відділом літератури з мистецтва БД «Майстри Прикарпаття». Це спроба представити талановитих людей регіону в царині культури та мистецтва, а головний пріоритет – залишити нащадкам ілюстровані пам'ятки про них.

Отже, матеріали розвідок проведені фахівцями відділу літератури з мистецтва ОУНБ ім. І. Франка підтверджують, що публічна бібліотека має виконувати місію інформаційну та просвітницьку, зберігати етнокультурну й історичну спадщину, акумулювати регіональну інформацію і забезпечувати доступ до неї, нести відповідальність за інформаційну культуру читання, постійно вивчати думку громадськості, освоювати та оновлювати інтерактивні форми просування мистецької книги.

Тому одним із подальших завдань вважаємо за доцільне провести соціологічний моніторинг і серед фахівців культурних інституцій на тему „Діяльність відділу літератури з мистецтва з погляду партнерів – працівників закладів культури” з метою вивчення їх запитів, а також через необхідність зворотнього зв'язку в рамках творчих зв'язків з діячами культури.

УДК 021.61

Сафонова Тетяна Анатоліївна,

викл. кафедри бібліотекознавства та соц. комунікацій

Харківської державної академії культури

пошт. адреса: ХДАК, Бурсацький узвіз, 4, м. Харків, Україна

конт. тел.: 731-15-08

e-mail: www.ic.ac.kharkov.ua

БІБЛОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В умовах інтеграції соціокомунікаційного простору загальносоціального та професійного значення набуває проблема відповідності місця бібліотеки у загальному рівні технологізації суспільства, яка може бути вирішена за умови ефективної адаптації інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) до бібліотечної діяльності.

Інфотехносфера діяльності бібліотек включає сукупність створених людиною технічних засобів і ІКТ, що забезпечують можливість їх використання та утворюють нове інструментально-технологічне середовище бібліотечно-інформаційної діяльності. Можливості тієї чи іншої бібліотеки формувати інформаційні ресурси та ефективно використовувати їх в процесі бібліотечно-інформаційного виробництва суттєво залежать від рівня розвитку її інформаційної техносфери, використання у ній останніх досягнень науки й техніки, передових ІКТ.

Сучасна бібліотечно-інформаційна діяльність переходить на когнітивний і інформаційно-інтелектуальний рівень, що потребує ускладнення технологій, які використовуються бібліотеками в процесі своєї діяльності.

ІКТ є свого роду перетворювачами всіх інших галузей, як виробничих, так і невиробничих, основним засобом їхньої автоматизації, якісної зміни продукції і, як наслідок, їх переходу частково або цілком у категорію наукомістких. Пов'язаний з цим і працеозаощаджувальний характер ІКТ, що реалізується, зокрема, у керуванні багатьма видами робіт і технологічних операцій. Безсумнівною перевагою ІКТ є те, що вони самі створюють засоби для своєї еволюції. Формування системи, що само розвивається – найважливіший підсумок, досягнутий у сфері ІКТ.

Бібліотеки України активно опановують інноваційні управлінські технології – маркетингові, рекламні, ПР-технології, технології інформаційного менеджменту та програмно-проектної діяльності, які ґрунтуються на комунікаційних технологіях і вносять певні зміни в комунікаційні потоки суспільства. Удосконалення підсистеми організаційного управління та контролю якості бібліотечно-інформаційної діяльності спирається на стратегічні пріоритети системи соціальних комунікацій та орієнтовано на впровадження ІКТ в рамках інноваційних проектів, про що свідчить практичний досвід діяльності бібліотек України. Програмно-проектна діяльність бібліотек вирішує завдання адаптації ІКТ до бібліотечної сфери шляхом: залучення методів стратегічного планування пріоритетних напрямів впровадження ІКТ; впровадження стандартів системи менеджменту якості, націлених на підвищення ефективності та контролю результативності залучених ІКТ; формування системи управління документами, інформацією та знаннями, спрямованої на підвищення продуктивності взаємозв'язків бібліотеки з іншими підсистемами соціальних комунікацій.

Поширення тенденції медіатизації інформаційного простору в свою чергу потребує від бібліотек подальшого доказу їх конкурентоспроможності у сучасному середовищі. Залучення технологій мультимедіа як сукупності засобів, методів, прийомів передачі і збереження інтегрованої соціальної інформації за допомогою комп'ютерних технологій сприяє процесу освоєння бібліотекою медіапростору і являє собою відносно нову інтегровану технологію комунікаційної взаємодії, яка охоплює

візуальні та слухові засоби передачі інформації. Проте розвиток більшості бібліотек не відповідає процесам розвитку медіапростору. Це зумовлено насамперед тим, що бібліотеки, особливо сільські, не користуються перевагами, які надає їм мережа Інтернет, зокрема сервісами веб 2.0. Серед усього видового різноманіття можна виділити лише гіпертекстові технології та технології створення веб-сайтів, які знаходять використання в бібліотеках. Усі інші технології цього рівня майже не знаходять відображення в практиці роботи бібліотек, на відміну від зарубіжних, які активно використовують сучасні ІКТ для підвищення оперативності інформаційного обслуговування користувачів. Окрім вже давно опанованих вітчизняними бібліотеками веб-технологій (віртуальні довідки та виставки, веб-навігатори і путівники тощо), зарубіжні бібліотеки активно використовують більш сучасні технології 2.0 та 3.0. Сайти багатьох зарубіжних бібліотек пристосовані для перегляду на мобільних пристроях.

Тому верхній рівень орієнтирів радикальних перетворень у бібліотечній практиці бачиться у тому, що бібліотечна сфера має підключитися до загальноцивілізаційного розвитку документально-інформаційних структур, подоланню відставання у засвоєнні нової технології та інформаційної культури. Для здійснення цього потрібно формування сфери професійного знання бібліотечних фахівців, здатних забезпечити розвиток бібліотеки в умовах інформатизації суспільства. Сфера професійного знання має функціонувати у випереджаючому режимі, орієнтуючись на прогнозовані технології та їх подальший розвиток.

Список джерел інформації

1. Амелъченко Ю. С. Стратегії управління для успішного обслуговування користувачів бібліотек (аналітичне міркування та особисті враження за висновками навчальної поїздки та відвідання бібліотек штату Іллінойс США) / Ю. С. Амелъченко // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 9–11 вересня 2010 р. / Під заг. ред. В. Г. Спрінсяна. – Одеса : Друк 2010. – С. 18–22.

2. Болдырева И. С. Современные тенденции библиотечного обслуживания в Городской библиотеке Дуйсбурга // Библиотековедение. – 2011. – № 4. – С. 95–99.

3. Дедик П. Е. Новые возможности доступа к ресурсам зарубежных библиотек: каталоги нового поколения / П. Е. Дедик // Научные и технические библиотеки. – 2013. – № 2. – С. 65–84

4. Дуреева Т. А. Впровадження технологій інформаційного суспільства як завдання соціокультурної інтеграції в сферу соціальних комунікацій / Т. А. Дуреева // Соціальні комунікації в стратегіях формування суспільства знань : матеріали міжнар. наук. конф., 26–27 лют. 2009 р. : у 2 ч. / Харк. держ. акад. культури [та ін.]. – Х., 2009. – Ч. 2. – С. 210–211.

5. Дуреева Т. А. Інформатизація бібліотечної сфери в умовах розвитку технологій інформаційного суспільства / Т. А. Дуреева // Вісник Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Х., 2009. – Вип. 24. – С. 224–237.

УДК 021.008.8

Семененко Лариса Петрівна,

директор науково-технічної бібліотеки

Національного технічного університету «ХПІ»

пошт. адреса: вул. Фрунзе, буд. 21, м. Харків, 61002, Україна